

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19, oppdrag 502c
Vår ref.: 21/29076-11
Saksbehandler: Magne Jebe Rekvig
Dato: 05.08.2021

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 502c - Ny vurdering av status for tilbudet med testing til koronasertifikat utført av private aktører, inkludert en reevaluering av taksten

Vedlagt ligger svar på dette oppdraget.

Oppsummering

- Ordningen om statlig finansiering av testing til koronasertifikat utført av private aktører har vart i halvannen måned. Den er fortsatt i vekst, men volumet er fortsatt forholdsvis lavt.
- Hittil har 14 aktører krevd refusjon for totalt 8,1 mill kr, mens Helfo har mottatt henvendelse fra og registrert 69 aktører for vederlag. Én enkelt aktør står foreløpig for nesten halvparten av testingen.
- Tilbudet vurderes å være ressurseffektivt uten å forbruke knappe ressurser
- Tilbudet er konsentrert i tett bebygde områder
- HelseDirektoratet anbefaler at ordningen kontinueres også etter 31. august uten endring av taksten

Vennlig hilsen

Helga Katharina Haug e.f.
avdelingsdirektør

Magne Jebe Rekvig
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

HelseDirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester
Magne Jebe Rekvig

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

Svar på covid-19 oppdrag fra HOD 502c - Ny vurdering av status for tilbudet med testing til koronasertifikat utført av private aktører, inkludert en reevaluering av taksten

Oppsummering

- Ordningen om statlig finansiering av testing til koronasertifikat utført av private aktører har vart i halvannen måned. Den er fortsatt i vekst, men volumet er fortsatt forholdsvis lavt.
 - Hittil har 14 aktører krevd refusjon for totalt 8,1 mill kr, mens Helfo har mottatt henvendelse fra og registrert **69 aktører** for vederlag. Én enkelt aktør står foreløpig for nesten halvparten av testingen.
 - Tilbudet vurderes å være ressurseffektivt uten å forbruke knappe ressurser
 - Tilbudet er konsentrert i tett bebygde områder
 - HelseDirektoratet anbefaler at ordningen kontinueres også etter 31. august uten endring av taksten
-

Svaret på oppdraget er utarbeidet av HelseDirektoratet. FHI har sett gjennom dokumentet og har ikke innspill eller merknader.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

HelseDirektoratet gis i oppdrag å komme tilbake med en oppdatert vurdering av status for tilbudet med testing til koronasertifikat utført av private aktører i starten av august, inkludert en reevaluering av taksten.

Bakgrunn

Det vises til oppdragsbesvarelse på oppdrag 489 Statlig finansiering av testing til koronasertifikat utført av private aktører, statusoppdatering fra HelseDirektoratet per uke 26, ny status/vurdering i oppdrag 502c samt 494b om gjenåpning trinn 4. Det vises også til generell informasjon om koronasertifikat og bruk av dette (<https://www.helsenorge.no/koronasertifikat/>).

Saken dreier seg om testing til koronasertifikat i regi av private tilbydere, med refusjon fra staten. Ordningen er ment for den delen av befolkningen som ikke har grønt koronasertifikat grunnet vaksinasjon og/eller gjennomgått sykdom. Ved negativ test, kan personer få grønt koronasertifikat i 24 timer og således ta del i samfunnet på linje med de vaksinerte.

Ordningen var etablert ved starten av uke 25. Initialt ble det kommunisert ut at testing til koronasertifikat var ment for arrangementer og innenlands cruise. I statusrapport per uke 26 meldte Hdir at bruken av ordningen "testing til koronasertifikat av private aktører med offentlig refusjon" var lav og at antatte hovedårsaker var at ordningen var lite kjent og at etterspørsel etter koronasertifikat hos personer som trenger negativ test for å oppnå dette, var lav. Senere ble kommunikasjonen endret til at ordningen også kunne benyttes ved utenlandsreise. I uke 28 ble HOD oppdatert om status for ordningen gjennom oppdrag 502b. Hovedpunktene fra denne var at testvolumet fortsatt var forholdsvis lavt, at tilbudene i stor grad var konsentrert i større byer og at noen mente testingen ga for lav refusjon. Det ble likevel ikke anbefalt å øke refusjonen og ordningen har vært uendret de siste ukene.

Andre relevante oppdrag

494 - Gjenåpning trinn 4

489 - Statlig finansiering av testing til koronasertifikat utført av private aktører

502b - Testing til koronasertifikat (status/vurdering)

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet (og eventuelle andre)

FHI er konsultert. De har ikke egne kommentarer til oppdraget.

Helsedirektoratets vurdering

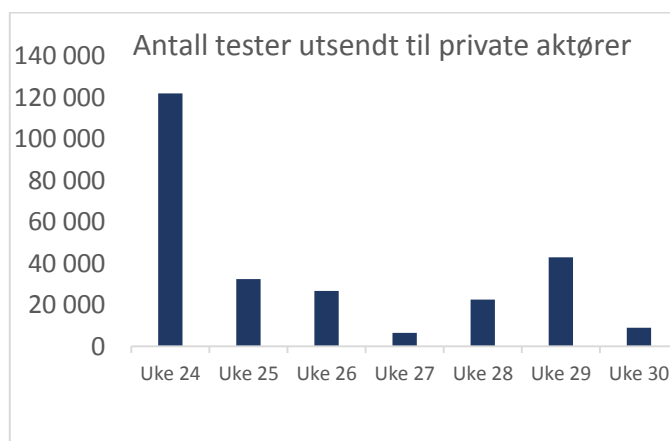
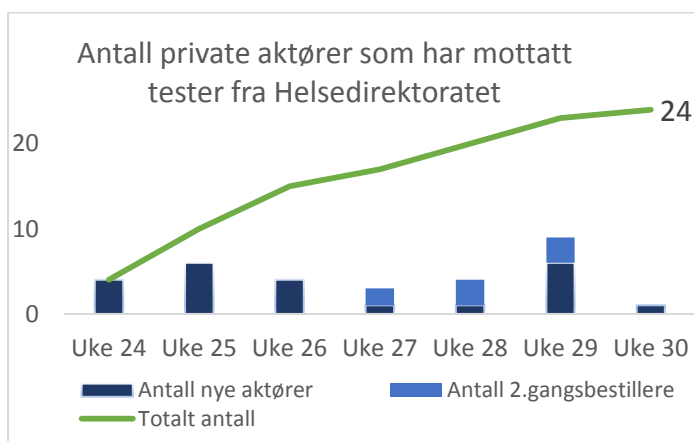
Deskriptive data – tester, aktører og refusjoner

Det er ved utgangen av uke 30 sendt ut totalt **265 000 hurtigtester** til **24 private aktører**. I tillegg kan aktører ha fått tester av kommunene – dette har ikke Helsedirektoratet tall på.

Det er hentet ut data fra oppgjørssystemet KUHR om testaktivitet som er innrapportert frem til 2. august (primo uke 31). Da var det utbetalt refusjon for totalt ca. **27 000 tester** tilsvarende ca. 8,1 mill.kr fordelt på **14 aktører**.

Aktiviteten har vært tiltakende siden oppstart. Det er en tidsforsinkelse mellom når testingen blir utført og når det blir sendt inn refusjonskrav fra leverandøren til Helfo, dataene er derfor trolig ikke helt komplette. Søk i MSIS labdatabase på hurtigtester tatt av private aktører gir over dobbelt så store tall, men disse omfatter også testing av private aktører utenfor ordningen (eksempelvis "fit-for-flight"-attester).

Per fredag 23. juli (uke 29) hadde Helfo mottatt henvendelse fra og registrert **69 aktører** for vederlag for testing til koronasertifikat, men av disse er det foreløpig altså kun utbetalt til 14 aktører.

Testing til koronasertifikat sett opp mot annen testvirksomhet

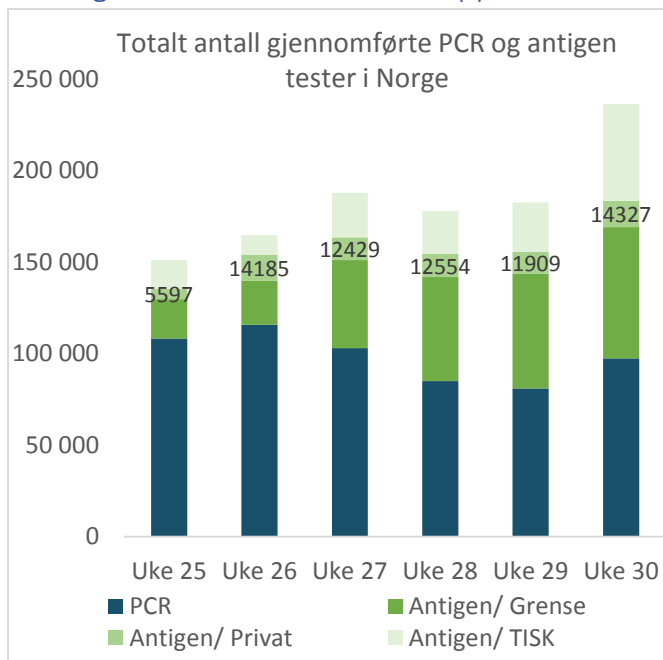

Diagram til venstre viser antall antigenester utført av private testaktører. Tallet tilsvarer rundt 5% av det totale testvolumet (Ag + PCR) og 10% av antigenestene. Vi estimerer videre at halvparten av disse testene er tatt i forbindelse med ordningen "testing til koronasertifikat". Således utgjør volumet en liten del av den totale testingen. Testordningen vurderes ikke å påvirke ev knappe ressurser. Vi har god lagerbeholdning av antigen hurtigtester (ca. 4 millioner pt.) og kostnadene ved testingen er lave (se neste avsnitt) sammenlignet med annen testvirksomhet, både totalsum og kostnad per test. Til sammenlikning ble det i uke 30 gjennomført i overkant av 70 000 antigenester ved grenseoverganger og kostnadsbildet for dette testregimet er vesentlig høyere. Ordningen vurderes ressurseffektiv sammenliknet med annen testaktivitet.

Refusjonsutbetalinger

Ukenr.	Antall tester	Andel
26	2 336	9 %
27	1 705	6 %
28	6 268	23 %
29	4 981	18 %
30	11 769	43 %
Totalt	27 059	100 %

Tabellen viser at det har vært økning i testaktiviteten i perioden. Spesielt var det økning i uke 30, og vi antar at ikke all aktivitet er innrapportert ennå og at tallet for uke 30 derfor vil øke.

Leverandør nr.	Antall tester	Andel
1	12 894	48 %
2	4 121	15 %
3	3 203	12 %
4	3 116	12 %
5	2 153	8 %
6	601	2 %
7	476	2 %
8	280	1 %
9	116	0 %
10	67	0 %
11	15	0 %
12	12	0 %
13	4	0 %
14	1	0 %
Totalt	27 059	100 %

Det er 14 leverandører/tjenesteytere som har fått utbetalt refusjon for testing. Tabellen viser at noen få leverandører står for det meste av testingen, og én leverandør har utført nesten halvparten av testene.

Kommune	Antall tester	Andel
Oslo	16 698	62 %
Hjelmeland	4 121	15 %
Froland	3 116	12 %
Bergen	2 153	8 %
Fredrikstad	592	2 %
Sogndal	280	1 %
Lund	67	0 %
Bodø	15	0 %
Herøy	12	0 %
Åfjord	4	0 %
Haugesund	1	0 %
Totalt	27 059	100 %

Dersom man ser på geografisk fordeling, fordeler de 14 leverandørene seg på 11 kommuner. Fordelingen av testaktivitet er slik (dette omhandler i hvilken kommune leverandøren er registrert – ikke hvor testingen har funnet sted, eller hvor personene som er testet er bosatt). Det er ikke overraskende at det så langt er en sterk konsentrasjon rundt Oslo. Det er i eller nær de største byene at det vil være et marked for private aktører. Slike aktører finnes ikke eller i meget begrenset omfang i mer rurale strøk. Det er grunn til å hevde at det også er i befolkningstette områder etterspørselen etter testing til koronasertifikat vil være størst.

Det er hittil utbetalt refusjon for totalt ca. 27 059 tester x 300kr/test, totalt 8,1 mill.kr fordelt på 14 aktører.

Status for forvaltning av ordningen

Det er lagt ut informasjon om ordningen til kommuner, leverandører og innbyggere på ulike nettsider. Ordningen er beskrevet på helsedir.no (<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/koronavirus/testing-isolasjon-smittesporing-og-karantene/testing#private-tilbydere-kan-tilby-testing-til-koronasertifikat-med-refusjon-fra-staten>) og på helfo.no (<https://www.helfo.no/korona/vederlag-til-privat-virksomhet-for-testing-til-koronasertifikat>).

Helsedirektoratet har innhentet informasjon fra Helfo om hvilken kontakt de har hatt med leverandørene, og hvilke erfaringer de har gjort med ordningen.

Helfo har ikke fått noen tilbakemeldinger i samhandling med aktørene som tyder på noen spesielle utfordringer. Det har ikke vært utfordringer eller henvendelser knyttet til vilkår, og Helfos veiledningstjeneste for helseaktør melder om få henvendelser. Det er lite som tyder på at regelverket er uklart.

Innsendinger, informasjon og rutiner iht. regelverk fungerer som ønsket og planlagt. Helfo har gjort en korrigerende informasjon på helfo.no, og presisert kravet om at en lege må være tilknyttet virksomheten. Ev. forsinkelser i utbetaling av vederlag har vært marginale.

Helfo har ikke gjennomført kontrolltiltak utover det som er av kontroll i oppgjørssystemet KUHR og oppfølging av disse. Enkelte kontrollregler i KUHR er justert underveis. Risiko for feilutbetalinger er redusert.

Helfo har mottatt flere medie-henvendelser om ordningen, aktører, antall tester osv., som Helfo har besvart. De publiserte sakene kan ha bidratt til å markedsføre ordningen, men det har ikke medført merkbar økning i antall aktører.

Rapporter fra statsforvaltere, kommuner, arrangører

Generelt er tilbakemeldingen fra Statsforvalter at ordningen fungerer som tiltenkt, men det er utfordringer med å få private testtilbydere til å etablere seg i kommuner med få innbyggere - refusjonen fra staten er for lav til å være lønnsom i mindre tettbygde strøk. Statsforvalter i Vestfold og Telemark ber Helsedirektoratet vurdere om det kan være hensiktsmessig at kommunene tilbyr testing for koronasertifikat. Helsedirektoratet mottok i forkant bekymringer fra flere hold om overbelastning av det kommunale testapparatet som følge av testing til

koronasertifikat (at private tilbydere ikke skulle ta unna), men vi har ikke mottatt klager fra kommuner etter at ordningen kom i gang. Vi har mottatt noen frustrasjoner fra mindre arrangører om at de ikke får noen aktører til å teste til sitt arrangement fordi volumene er for små.

Mulige forklaringer til observert aktivitet per utgangen av uke 30

Noen mindre private aktører utenfor byene har meddelt at de synes taksten er for lav til å drifte et tilbud. Enkelte faktorer kan påvirke aktørens vilje til å delta i ordningen: Det at ordningen har begrenset varighet og det er usikkert om den vil forlenges, moderat refusjonstakst per test, tilgjengelighet av leger som vil påta seg tilleggsoppgaven med å være ansvarlig i en ferietid, sammen med geografi og demografi kan ha begrenset både antall aktører som ønsker å gjøre dette og hvor det er aktuelt å etablere tilbud. Krav om elektronisk journalsystem og elektronisk innsending av oppgjørskrav krever noe investering hos de aktørene som ikke allerede har dette. Det kan ha begrenset antall aktører som ville inn i ordning, men det er vanskelig å vurdere.

Apotekene gikk ikke inn i ordningen da den ble etablert fordi de først i september kunne få på plass nødvendig kodeendring for å kreve vederlag for testing til koronasertifikat. Vi kjenner ikke til om apotekene har gått videre med dette.

Etterspørsel etter test for koronasertifikat

Som diskutert i oppdrag 489, vil antall personer som trenger negativ test for å oppnå grønt koronasertifikat reduseres som følge av økende vaksinasjonsdekning. Grønt sertifikat oppnås 3 uker etter første dose. Per 4. august var 84 % av befolkningen over 18 år vaksinert med 1. dose. Per 25. august er det altså kun 16 % av befolkningen over 18 år som har behov for test som grunnlag for grønt sertifikat.

Per i dag har det vært forholdsvis liten bruk av koronasertifikat innenlands. Bruken kan tenkes å øke i gjenåpningens trinn 4, men testbehovet reduseres altså som følge av økende vaksinasjonsdekning og store arrangementer ("festivalsesongen") antas også begrenset utover høsten og tidlig vinter.

Muligheter for å justere aktiviteten

Dersom det er et ønske om å øke aktiviteten, er det, slik vi ser det, ikke bare et spørsmål om størrelsen på refusjonsbeløpet, men hva som kommuniseres om ordningen både til befolkningen og aktørene. Forskriften er skrevet slik at den ikke begrenses til formål, men at all testing til koronasertifikat ved bruk av antigen hurtigtest dekkes.

Det er ingen som kontrollerer beveggrunnen for ønske om et grønt koronasertifikat. For reise ut av landet, kan det være behov både for et grønt sertifikat, men også dokumentasjon på negativ test, og EU-delen av sertifikatet dokumenterer også det siste. Dette er fortsatt neppe godt kjent ettersom tilbudet om kommersiell testing og attester på negativ test fortsatt eksisterer og volumet av dette altså estimeres å være like høyt som testing til koronasertifikat (avsnitt tidligere i dokumentet). Potensielt kan testaktiviteten som følge av ordningen øke voldsomt dersom antall aktører øker og deler av befolkningen som ønsker en test (kategori 4c i FHIs testkriterier: Alle som selv mistenker at de er smittet av covid-19) skulle begynne å bruke dette testtilbudet i stedet for det ordinære kommunale tilbudet.

Flere aktører stiller nå spørsmål om ordningen videreføres også etter 31. august av hensyn til planlegging av egen virksomhet. Usikkerhet rundt dette vil kunne bidra til redusert aktivitet også siste halvdel i august.

Helsedirektoratets konklusjon/ anbefaling

Helsedirektoratet anbefaler at ordningen fortsetter som i dag uten endring i taksten, men at ordningen forlenges ut 2021.

Dersom det ønskes et bedre tilbud desentralisert, anser vi at det må iverksettes nye virkemidler. Dette kan være spesiell finansiering for testing av lavere volum eller testing i områder med lavere kundegrunnlag.

Omfanget av hvor mye ordningen vil bli benyttet vil i stor grad påvirkes av hva som kommuniseres om den og hvor utstrakt bruken av koronasertifikatet blir.